

УДК 631.559:633.32(477.41)

ПРОДУКТИВНІСТЬ КОНЮШИНИ ЛУЧНОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД ТЕХНОЛОГІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ВИРОЩУВАННЯ

Рожко Д.Є., Білоус Д.А., Свистунова І.В.

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Конюшина лучна є однією з найпоширеніших серед високобілкових кормових культур. Упродовж багатьох років її активно використовують у світі як якісне джерело корму для тварин. Вона забезпечує високі врожаї зеленої маси, а також значний вихід сирого й перетравного протеїну з одиниці площі, що створює передумови для підвищення продуктивності тварин і сприяє зростанню обсягів продукції у рослинництві [2].

Цінність корму з конюшини полягає не лише у високому вмісті білка, а й у його ефективності: в перерахунку на кормову одиницю вміст перетравного протеїну перевищує зоотехнічні норми для повноцінної годівлі приблизно у 1,5 рази. Завдяки цьому введення конюшини до раціону дозволяє збалансувати вуглеводні корми за білковим складом, підвищуючи загальну якість годівлі [1].

Крім високої поживної цінності, конюшина лучна відіграє важливу агроекологічну роль. У ґрунтозахисних сівозмінах вона діє як біологічний стабілізатор: розвинена коренева система сприяє запобіганню деградації ґрунтів, зміцнює структуру та ефективно захищає круті схили від ерозії. Окрім того, корені цієї культури здатні іммобілізувати кальцій з підорного шару, що є ключовим чинником у процесах структурування ґрунтів [3].

Таким чином, конюшина лучна є універсальною білковою культурою, яка поєднує здатність збагачувати ґрунт поживними речовинами, підвищувати продуктивність у сівозмінах і формувати високоякісний корм із високою поживною цінністю. Однак реалізація її потенціалу можлива лише за умови дотримання оптимальної технології вирощування.

Мета досліджень – встановити вплив технологічних заходів вирощування на формування кормової продуктивності конюшини лучної в умовах Тернопільської області.

Азотні добрива вносили у вигляді аміачної селітри з вмістом діючої речовини 34 %, фосфорні – у вигляді простого суперфосфату (18,7 %), калійні –

калімагnezії (26 %). Норма висіву конюшини лучної становила 18 кг/га насіння, ячменю ярого 160 кг/га та зменшеної на 20 % від загальноприйнятої.

За результатами досліджень, проведених у 2024 році, встановлено, що в середньому за перший рік вегетації найбільш продуктивні посіви конюшини лучної сорту Акцент – на рівні 27,31 т/га формувались за безпокритої сівби, внесення добрив у нормі $N_{60}P_{60}K_{90}$ та інокуляції насіння. За підпокритої сівби на аналогічному варіанті врожайність цього сорту була також найвищою та становила 12,81 т/га. При цьому, максимальну висоту стеблостою – на рівні 82,3 см у безпокритих посівах та 32,7 см у підпокритих також зафіксовано у цього ж сорту Тайфун за умови внесення $N_{60}P_{60}K_{90}$ та проведення інокуляції насіння. За внесення такої норми мінеральних добрив у комплексі з проведенням інокуляції насіння вміст сирого протеїну у кормі зростав на 1,1–1,3 %.

Список використаних джерел

1. Демидає Г. І., Галушко І. В. Кормова продуктивність конюшини лучної залежно від технології вирощування в Правобережному Лісостепу. Науковий вісник НУБІП України. 2018. С. 11–18.
2. Забарна Т. А. Формування продуктивності конюшини лучної залежно від факторів інтенсифікації. Сільське господарство та лісівництво. 2021. № 21. С. 95–108.
3. Стоцька С. В., Мойсієнко В. В., Панчишин В. З. Вплив елементів технології вирощування конюшини лучної на поживність листостеблової маси. *Агробіологія*. 2018. №1, С. 215–224.

Національний університет біоресурсів і природокористування України
Національна академія аграрних наук України
Інститут сільського господарства Полісся НААН України
Інститут продовольчих ресурсів НААН України
Інститут садівництва НААН України
Актюбінський регіональний державний університет ім. К.Жубанова
RAGT Semences
Lulea University of Technology
Університет прикладних наук Вайєнштефан-Тріздорф
International Academy of Applied Sciences in Lomza

**Матеріали МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ
«ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА, ЛОГІСТИКИ ТА
ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА»**

*присвяченої 110-річчю від дня народження видатного вченого,
основоположника кафедри технології зберігання, переробки та
стандартизації продукції рослинництва,
завідувача кафедри з 1968 по 1987 рр.,
доктора сільськогосподарських наук, професора
ЛЕСИКА БОРИСА ВАСИЛЬОВИЧА
2-3 червня 2025 року*

Київ - 2025

Матеріали доповідей міжнародної науково-практичної конференції «Інноваційні технології виробництва, логістики та переробки продукції рослинництва» присвяченої 110-річчю від дня народження видатного вченого, основоположника кафедри технології зберігання, переробки та стандартизації продукції рослинництва, завідувача кафедри з 1968 по 1987 рр., доктора сільськогосподарських наук, професора Лесика Бориса Васильовича, 2-3 червня 2025р./ Редкол.: Подпрятів Г.І. (відп. ред.) та ін. Київ, 2025. 260 с.

Матеріали доповідей подані в авторській редакції учасників конференції

Відповідальний редактор: Г.І. Подпрятів

Технічне редагування, комп'ютерна верстка: В.І.Войцехівський

Адреса установи:

Національний університет біоресурсів і природокористування України
(НУБіП України)

вул. Героїв оборони, 15, м. Київ

03041, Україна

<https://nubip.edu.ua>

Агробіологічний факультет: <https://nubip.edu.ua/structure/abf>

Кафедра технології зберігання, переробки та стандартизації продукції
рослинництва ім. проф. Б.В. Лесика:

<https://nubip.edu.ua/node/1106>

<https://nubip.edu.ua/node/25814>